

YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN QUẢN TRỊ LỢI NHUẬN: NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP CÁC DOANH NGHIỆP NIÊM YẾT TẠI VIỆT NAM

FACTORS AFFECTING EARNINGS MANAGEMENT: CASE STUDY OF LISTED FIRMS IN VIETNAM

Hoàng Thị Việt Hà¹, Đặng Ngọc Hùng¹

TÓM TẮT

Bài báo trình bày nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng đến Quản trị lợi nhuận dồn tích và Quản trị lợi nhuận thực tế của các doanh nghiệp niêm yết tại Việt Nam. Kết quả nghiên cứu cho thấy, có 06 trong số 08 yếu tố ảnh hưởng đến Quản trị lợi nhuận dồn tích và có ý nghĩa thống kê ở mức 1%, 5%, 10%; có 02 yếu tố có ảnh hưởng đến Quản trị lợi nhuận thực tế; 05 yếu tố (BCTC hợp nhất, Chủ tịch HĐQT kiêm Tổng Giám đốc, Hiệu quả hoạt động kinh doanh, Đòn bẩy tài chính, Phát hành cổ phiếu) có ảnh hưởng thuận chiều đến AEM1, ngược lại yếu tố Quy mô và chất lượng kiểm toán có quan hệ ngược chiều với AEM1. Kết quả nghiên cứu này đã cung cấp thêm bằng chứng về Quản trị lợi nhuận khi xem xét theo khía cạnh Quản trị lợi nhuận dồn tích và Quản trị lợi nhuận thực tế, đồng thời gợi mở việc áp dụng các mô hình Quản trị lợi nhuận khi thực hiện các nghiên cứu trong tương lai đối với doanh nghiệp niêm yết trong nước và quốc tế.

Từ khóa: EM; AEM; REM

ABSTRACT

The paper examines the factors that influence accruals based earnings management (AEM) and real earnings manipulation (REM) of enterprises in Vietnam. Results showed that six out of eight factors had effect on AEM and were statistically significant at 1%, 5% and 10%, respectively. There were two factors that affected REM. Five of them had positive impact on AEM1 (i.e financial statement, the chairman of the board of directors cum general director, business performance, financial leverage and share issuance). In contrast, size and quality of audit had negative one AEM1. This finding provides further evidence of EM in terms of AEM and REM, and suggests the use of EM models for future studies on Enterprises in Vietnam and other countries in the world.

Keywords: earnings management; accruals based earnings management; real earnings manipulation

¹Khoa Kế toán-Kiểm toán, Đại học Công nghiệp Hà Nội

*E-mail: hoangthivietha@gmail.com

Ngày nhận bài: 16/01/2018

Ngày nhận bài sửa sau phản biện: 10/04/2018

Ngày chấp nhận đăng: 15/06/2018